

In napoleontische tijden kon een moordenaar de doodstraf ontlopen als hij tijdens zijn daad geestelijk in verwarring was gebracht door de mistral. En van kinderen die werden verwekt terwijl buiten bij een heldere sterrenhemel de Provençaalse stormwind aan de luiken rammelde, vreesde men dat ze zwakzinnig zouden worden.

Dergelijke verhalen gingen Isabelle Bonnet door het hoofd terwijl ze in bed naar het fluiten, gieren en klapperen lag te luisteren. Ze begreep waarom de oude Georges de mistral *vent du fada* had genoemd – de wind die mensen gek kon maken. *Le vieux Georges*, die vaak onzin had gepraat en inmiddels was overleden, had wat dit betreft wel gelijk gehad; de wind kon je echt tot waanzin drijven. Vooral als je zoals Isabelle toch al aan slaapstoornissen leed, ook zonder mistral vaak hoofdpijn had en 's nachts geplaagd werd door innerlijke onrust – allemaal het gevolg van de bomaanslag waar ze een poos geleden in Parijs het slachtoffer van was geweest. Maar dat was een ander verhaal. Daar wilde ze vannacht niet aan denken.

Parijs? Daar had je geen mistral. Toch wilde ze niet meer terug naar de stad aan de Seine waar ze zo lang had gewoond. Voor geen goud. Ze had besloten in Fragolin te blijven, het kleine plaatsje in het Zuid-Franse departement Var waar ze haar vroege jeugd had doorgebracht en na de aanslag was teruggekeerd. Hier wilde ze voortaan blijven. Hiervoor had ze haar carrière bij de Police Nationale aan de wilgen gehangen. Ze had er nog geen seconde spijt van gehad. Zelfs niet nu de mistral haar uit haar slaap hield.

Isabelle sloeg het dekbed op, stond op en liep naar het raam. Buiten was het nog donker. De sterrenhemel was ongelooflijk helder. De mistral had alle bewolking ver weg geblazen, de zee op.

Het was duidelijk afgekoeld. Met iedere windvlaag sloeg er iets tegen het schindeldak, het was om gek van te worden. Ze trok een spijkerbroek, een T-shirt, sneakers en een fleecjack aan. Daarna opende ze de deur van haar appartementje op de bovenverdieping, daalde de smalle trap af en liep door de lege straten naar haar auto. Op de motorkap lag een afgebroken twijg van een plataan. Ze glimlachte. Dat kon haar oude Renault niets schelen; die was wel erger gewend. In het Parijse verkeer ging het er ruw aan toe. Daar liep je elke dag wel een deuk of een kras op.

In Fragolin had je bewoners die maar zelden naar zee gingen. Vooral de ouderen zagen daar het nut niet van in. *Le vieux Georges* had zelfs beweerd dat hij in zijn hele lange leven nog nooit naar zee was geweest. Die kende hij alleen als een verre blauwe streep aan de horizon, had hij gezegd. Als iemand het in zijn bijzijn over prachtige plaatsen als Saint-Tropez had, spuugde hij altijd vol verachting op de grond... en bestelde een pastis tegen de schrik. In het *arrière-pays*, het achterland van de Côte d'Azur, ging verder weliswaar niemand zo ver als Georges – God hebbe zijn ziel – maar men was er wel erg gesteld op de relatieve afzondering van de bedrijvigheid aan de kust. Al had men er geen bezwaar tegen als toeristen de weg naar Fragolin vonden om hun geld uit te geven. Dat was prima. Er mochten zelfs toeristen blijven overnachten, zoveel als er gastenkamers waren – maar dat waren er niet al te veel.

Misschien kwam het doordat Isabelle in Fragolin was geboren, maar het grootste deel van haar leven eerst in Lyon en daarna in Parijs had doorgebracht. In elk geval reed zij graag naar het strand, al probeerde ook zij de drukte te ontlopen. Ze wist een verborgen baai met een zandstrandje, dat te bereiken was via een steile helling door een bos met parasoldennen. Of ze maakte een kustwandeling op het schiereiland van Saint-Tropez over het *sentier littoral*, van het Plage de la Bonne Terrasse naar de vuurtoren, dan naar Cap Camaret en ten slotte over de rotsen en door de ruige natuur met uitzicht op de azuurblauwe zee, zo ver haar voeten haar wilden dragen en de tijd het toeliet. Ze meed daarbij met opzet de nabijgelegen chique stranden van Pampelonne. Het uitbundige leven vol feestjes aan het Plage de Tahiti of bij Club 55 maakte haar nerveus; dat was niet haar ding.

Isabelle had die nacht overal heen kunnen rijden, bijvoorbeeld naar een strand bij Le Lavandou, naar Cavalaire-sur-Mer of Brégançon, maar omdat ze geen concreet doel had en de straten leeg waren, zat ze opeens op de weg naar Saint-Tropez. Wat wilde ze daar? Kennelijk maakte de mistral haar ook in de war. Vóór Saint-Tropez sloeg ze via rijksweg D93 af naar het zuiden. En nu? Ze bedacht dat het vroege tijdstip een mooie gelegenheid bood om een uitzondering te maken – de Baie de Pampelonne. Wanneer anders, als ze het nu niet deed? Zo vroeg op de ochtend zou ze de baai voor zich alleen hebben. Ze kon blootsvoets over het zand wandelen, lekker uitwaaien en op de zonsopkomst wachten. Ja, dat was een goed idee. Misschien een beetje gek, maar tijdens de mistral waren gekke ideeën volstrekt normaal. Vastbesloten sloeg ze een van de vele kleine doodlopende weggetjes in die naar het strand voerden. Bij het licht van haar koplampen vond ze een eenzame parkeerplaats onder de dennen, waar de wind door de kruinen suisde. Toen ze via het pad op het strand kwam en naar de schuimkoppen op het water keek, met aan de horizon het eerste morgenrood, beviel haar dat oneindig veel beter dan bij klappe-rende luiken in bed op het einde van de nacht te liggen wachten.

Ze trok haar schoenen uit en liep over het strand, voelde het zand tussen haar tenen. Even verderop bleef ze staan, rolde haar broekspijpen op en liep toen vlak langs de waterlijn, zodat alleen haar voeten nat werden. De wind, die zich hier vanaf het land op de zee stortte, was bij vlagen zo hard dat ze moeite had haar evenwicht te bewaren. Haar hoofdpijn was verdwenen en haar linker-been, dat vaak pijn deed, bezorgde haar nu geen last, evenmin als haar rug. Isabelle begon te lachen, eerst ingetogen, daarna harder. Er was hier niemand die haar kon horen en voor gek kon verkla-ren. Dat zou haar trouwens toch niets hebben kunnen schelen.

Ze kwam langs een verlaten strandtent met een pergola waar de mistral aan rukte en een paar massief houten tafels en banken. Ze ging zitten en keek over de woelige zee naar het oosten, de opkomende zon tegemoet. Als ze er ooit al aan mocht hebben getwijfeld, dan wist ze op dit moment zeker dat ze de juiste keus had gemaakt.

Isabelle had Parijs de rug toegekeerd en daarmee haar vorige leven adieu gezegd. Ze stond niet langer aan het hoofd van een

speciale eenheid van de Police Nationale, zou nooit meer een actie leiden zoals bij de Arc de Triomphe, die alles had veranderd. Geen bommen meer, die idioten hadden laten afgaan om de president van de republiek te doden. Geen jongens uit haar team die dat met de dood zouden moeten bekopen. Geen spoedoperaties en geen intensive care. Wat nog aan die tijd herinnerde, waren de verwondingen die ze bij de explosie had opgelopen, zowel lichamelijk als geestelijk. En het grootkruis van het Legioen van Eer dat de president haar in het Élysée had uitgereikt. Ze had het doosje met het *Grand-croix de la Légion d'Honneur* heel diep in een verhuisdoos gestopt, onder wat oude kluskleren. Ze wilde het nooit meer zien en al helemaal niet meer aanraken.

Ze dacht aan haar beslissing om voor haar herstel af te reizen naar de Provence, naar haar geboortedorp Fragolin, dat ze al bijna was vergeten. Dat ze daar met een strafzaak geconfronteerd werd, was bijna de ironie van het lot te noemen. Op verzoek van haar hoogste chef had ze de rol van Madame le Commissaire op zich genomen en degelijk politiewerk verricht. Dat had haar tot haar eigen verbazing goed gedaan; ze was zich steeds beter gaan voelen en de Arc de Triomphe en de traumatische gebeurtenissen daar waren steeds verder naar de achtergrond verdwenen.

En nu? Isabelle haalde een hand door haar verwarde haar. Nu zat ze hier in de wind op het strand van Pampelonne, en in Parijs verbaasde Maurice Balancourt zich nog steeds over haar beslissing. Haar hoogste baas op het ministerie van Binnenlandse Zaken, tegenover wie iedereen zich gedeisd hield maar die voor haar een vaderlijke vriend was, had haar keuze uiteindelijk geaccepteerd. Echt begrepen had hij het niet, maar hij had haar wens hoofdschuddend ter kennisgeving aangenomen. Wel leek hij nog steeds te hopen dat ze ooit nog eens tot bezinning zou komen en haar carrière bij de Police Nationale weer zou oppakken. Alle deuren stonden voor haar open. Maar Isabelle had die deuren allang achter zich dichtgegooid. Ze wilde niet meer, *c'était fini!*

Glimlachend bedacht ze dat ze vrijwillig het tegendeel had gedaan van carrière maken. Ze had zich laten degraderen tot eenvoudige commissaris. En ze had Maurice net zo lang gesmeekt tot hij een oplossing had gevonden waardoor ze officieel in Fragolin kon blijven. Met een kantoor in het gemeentehuis, en zonder

feitelijke bevoegdheden. Want voor kleine overtredingen was de gendarmerie verantwoordelijk en bij grotere delicten, die onder de verantwoordelijkheid van de Police Nationale vielen, werd het commissariaat in Toulon erbij gehaald. Eigenlijk hoorde er in Fragolin ook nog een *Chef de Police* te zijn, maar de laatste was al jaren geleden aan de alcohol bezwaken en de burgemeester achtte de functie overbodig. Op die manier vermeed hij ook de gebruikelijke competentiegeschillen met de gendarmerie. Die moest het maar opknappen, dan had hij zijn rust.

Pas een paar dagen geleden had Isabelle de akte ontvangen. Ze leidde nu officieel als Madame le Commissaire een commissariaat voor bijzondere zaken. Eigenlijk bestond een dergelijk commissariaat helemaal niet binnen de organisatiestructuur van de Police Nationale, maar Maurice Balancourt had het uit hoofde van zijn ambt gewoon bedacht. Speciaal en uitsluitend voor Isabelle Bonnet, als dank voor haar geleverde prestaties, zagezegd. Ze had zich immers heel verdienstelijk gemaakt tegenover het land en dat bijna met de dood moeten bekopen. Ze kon zich nu bezighouden met regionale onopgeloste oude zaken, waarvan de dossiermappen lagen te verstoffen in de kast – als zulke zaken er al waren. En zo niet, dan deed het er ook niet toe. Met oeroude strafzaken waar niemand meer belangstelling voor had, zou ze noch commandant Bastian van het commissariaat in Toulon, noch *capitaine* Briand van de gendarmerie in Fragolin in de wielen rijden. Ze bevond zich niet langer in de vuurlinie en niemand zou belangstelling hebben voor haar doen en laten.

Isabelle stond op en hervatte haar strandwandeling door de storm. Het was inmiddels al zo licht dat ze de dichtgeklapte strandstoelen en vastgesjorde schermen kon zien, die de mistral trotseerden. Een rieten mand danste over het strand en tuimelde de zee in. Ze was nog steeds alleen, of zag in elk geval niemand. Ergens daar voor haar lag Saint-Tropez, waar de nachtbrakers nu hun roes uitsliepen. De jachten zouden op hun veilige ligplaats in de haven blijven, in elk geval zolang de mistral waaide. Ze had geleerd dat je nooit kon weten wanneer hij plotseling was uitgeraasd. Er werd gezegd dat hij minstens drie dagen kon aanhouden... of zes

of negen. Ze lachte. Alsof de mistral kon tellen en door drie kon delen. Ze raapte een steen op en gooide hem in de branding. Ze zou dus een commissariaat leiden dat geen andere medewerkers had, en ook geen actuele zaken. Eigenlijk idioot. Ergens bizar. Maar beslist origineel.

Ze stapte over een balk, die kennelijk een deel van het strand afbakende. Ze dacht erover om te draaien en terug te lopen, afscheid te nemen van de aanbreekende morgen, terug te rijden naar Fragolin en weer in bed te kruipen. Maar ze bleef plotseling staan en wist van de ene seconde op de andere dat die afspraak met haar bed voorlopig niet door zou gaan. De dag die zo veelbelovend was begonnen op het strand van Pampelonne... die dag was verpest. Dat was niet de schuld van de storm. Maar helpen deed hij haar ook niet, want de napoleontische wet die moordenaars tijdens de mistral verminderd toerekeningsvatbaar achtte, bestond niet meer.

De collega's van de politie waren helemaal niet blij dat juist een vrouwelijke commissaris in het holst van de nacht het lijk had gevonden. Een Madame le Commissaire die niet over een actuele badge beschikte, maar wel een legitimatiebewijs kon laten zien dat respect inboezemde, een exemplaar dat door het Élysée was afgegeven. De agenten staakten hun pogingen om het gebied rondom het slachtoffer met lint af te zetten; tegen de mistral konden ze niet op. Bovendien hadden ze het strand op dit vroege tijdstip voor zichzelf en was afsluiten dus nergens voor nodig. De technische recherche droeg beschermende witte overalls, die in de wind fladderden. Verder zeiden ze vanaf het begin dat er vast niets gevonden zou worden. De wind had als een zandstraler ongetwijfeld alle mogelijke sporen vernietigd.

Isabelle stond van een afstandje naar de activiteiten van de politie te kijken en bemoeide zich er niet mee. Dat was een nieuwe ervaring voor haar. Ze stond bij een plaats delict en had er niets mee te maken. Ze was niet bevoegd, mocht geen bevelen geven, hoefde het onderzoek niet te leiden. Er knielde een schouwwarts bij het lijk neer. Die hoefde het slachtoffer niet voorzichtig uit te kleden, want de dode was al naakt. Isabelle vond dat de medisch deskundige een nogal hulpeloze indruk maakte. Maar ja, wat moest hij ook vaststellen? De man was dood, dat was duidelijk.

Terwijl ze wachtte op de politie, die Isabelle met haar *portable* had verwittigd, had ze veel tijd gehad om de dode te bekijken. Uiteraard van gepaste afstand; ze wilde immers geen problemen. Ze had al veel lijk gezien, waarvan er sommige vreselijk toegenakeld

waren, maar deze arme kerel was wel heel erg te grazen genomen. Het was maar te hopen dat hij bij de ‘ingreep’ in kwestie al dood was geweest. De schotwonden in zijn behaarde borst wezen wel in die richting. De forensisch arts zou dat nog nader onderzoeken, maar niet hier op de plaats delict. Als dit al de plaats delict wás. Sleepsporen in het zand had ze niet gezien, maar vanwege de mistral was dat niet zo vreemd. De man was misschien vijftig en duidelijk te zwaar, om niet te zeggen vet. Maar dat was niet het bijzondere aan hem, en ook niet het onsmakelijkste. Het walgelijke was dat de moordenaar het slachtoffer zijn pronkstuk had afgesneden en in zijn mond gestopt. Dat zag er niet fraai uit, helemaal niet fraai. Een jonge politieagent had moeten overgeven toen hij het zag.

‘Wandelt u altijd zo laat in de nacht over het strand?’ vroeg een politieman, terwijl hij probeerde de wapperende blaadjes van zijn notitieboekje in bedwang te houden.

Isabelle vond het nogal een onzinnige vraag, maar glimlachte toegeeflijk. ‘Het was niet laat in de nacht, maar vroeg in de ochtend,’ merkte ze op. ‘Nee, zulke wandelingen horen niet tot mijn dagelijkse bezigheden. Feitelijk was ik vandaag zelfs voor het eerst op het strand van Pampelonne.’

‘O ja? Waarom juist vandaag?’

Ze wees naar de dennen, die bogen in de wind. ‘Ik kon niet slapen. De mistral, begrijpt u.’

Hij keek haar argwanend aan. ‘En rijdt u daarom dat hele eind van Fragolin naar het strand van Pampelonne? Verwacht u dat ik dat geloof?’

‘Mijn waarde collega,’ antwoordde Isabelle, ‘bent u wel eens tijdens het spitsuur in Parijs van de Sacré-Cœur naar het Bois de Boulogne gereden? Dat duurt heel wat langer, dus daarmee vergeleken was dit maar een klein eindje.’

Hij noteerde iets in zijn boekje. Isabelle moest glimlachen. Ze vroeg zich geamuseerd af of de ‘waarde collega’ de rijtijd in de Parijse spits wilde controleren. Nou, veel plezier.

‘U had vooraf dus geen tip gehad over een delict?’ vervolgde hij. ‘U doet ook geen onderzoek in een zaak die verband houdt met de overledene? En zijn identiteit is u niet bekend?’

‘Nee, geen tips,’ antwoordde ze, ‘geen zaak, geen identiteit, helemaal niets. Ik ben toevallig over het lijk gestruikeld. *C’est tout.*’

‘Gestruikeld?’

‘In figuurlijke zin, niet letterlijk. Kan ik nu gaan? U weet waar u me kunt bereiken, hè?’

De politieman knikte. ‘In het gemeentehuis van Fragolin, ja, dat heb ik genoteerd. Ik wist helemaal niet dat ze daar een commissariaat hadden.’

‘Het is ook nieuw,’ zei ze. ‘Maar ik kan u geruststellen, we houden ons niet bezig met actuele zaken.’

‘Niet met actuele zaken? Dat is mooi, heel mooi.’

Isabelle onthield zich van commentaar.

‘Dus ik kan gaan?’ vroeg ze weer.

‘Natuurlijk kunt u gaan.’ Hij schraapte zijn keel. ‘Goede terugreis. En let op voor rondvliegende voorwerpen. Met de mistral valt niet te spotten. Wij zijn het gewend, maar...’

Ten afscheid rukte de wind het notitieboekje uit zijn handen en verstuurde het per luchtpost de zee op. Sprakeloos keek de agent zijn notities na.

Na haar uitstapje naar de Baie de Pampelonne was Isabelle weer in bed gekropen en had ze vaster geslapen dan haar bedoeling was geweest. Nu zat ze rechtop in bed en wreef ze verbaasd haar ogen uit. Wat was het stil en rustig. Geen gierende wind en geen klappe-rende luiken meer, maar een bijna onwezenlijke stilte. Had ze het dan allemaal gedroomd? De mistral, haar strandwandeling, het naakte lijk, de gruwelijke verminking? Ze haalde een hand door haar haar en voelde zand. Toen ze met haar tong over haar lippen ging, proefde ze zout. Nee, natuurlijk had ze het niet gedroomd. Maar waar was de mistral gebleven? Ze stond op en deed een raam open. De hemel was nog steeds wolkeloos en strakblauw. Voor een raam aan de overkant van het steegje stond Marie-Claire opgewekt naar haar te zwaaien. Ze had de oude vrouw pas gisteren in de rij bij de *boulangerie-pâtisserie* leren kennen. Omdat ze overburen waren, hadden ze meteen je en jij gezegd. Marie-Claire had het Provençaalse olijvenbrood aanbevolen. Besmeerd met tapenade zou het heerlijk zijn. En ze had gelijk gehad.

‘Bonjour, Isabelle, comment ça va?’

Natuurlijk ging het goed met haar nu het lawaai was opgehouden. Ze beantwoordde de groet en lachte. Hoezo drie, zes of negen dagen? Deze keer had de mistral precies vier dagen geduurd en was toen plotseling gaan liggen, alsof iemand de stekker uit de grote windmachine had getrokken.

Ze keek op de klok en zag tot haar verbazing dat de dag al bijna half om was. Als haar commissariaat normale openingstijden had, zou het zo dadelijk alweer sluiten. *Pause de midi*, middagpauze! Het was dan ook maar goed dat ze de deur nog niet eens open

had gedaan. Waarom ook? Ze had toch niets te doen. Dat ze zich moest bezighouden met oude, onopgeloste zaken was leuk bedacht. Maar ze had er nog geen op haar bureau liggen. Daarom kon ze gerust naar het Café des Arts gaan, daar een croissant in een café au lait dopen en de regionale krant *Var-Matin* lezen. Over het strand van Pampelonne zou er nog niets in staan, morgen pas. Bovendien ging die zaak haar niets aan, en hoorde die haar dus niet te interesseren. Isabelle liep glimlachend naar de badkamer. Nou ja, over een paar jaar misschien, als de moord onopgelost in het archief terecht zou komen. Dan – en pas dan – was ze bevoegd om eraan te werken.

Clodine kwam in het café bij Isabelle aan tafel zitten. Ze had een kleine winkel in Fragolin waar ze souvenirs voor toeristen verkocht, zoals hartvormige zeepjes in pastelkleuren die naar lavendel of rozen geurden. Nu hing er een bordje aan de winkeldeur: *Fermé!*

De twee vrouwen hadden elkaar sinds hun jeugd niet meer gezien, tot een paar maanden geleden, toen Isabelle naar Fragolin was gekomen om er van een time-out te genieten. Hoewel ze heel verschillend waren, hadden ze meteen weer goed met elkaar overweg gekund. Al vrij snel was hun opnieuw ontluikende vriendschap onder hoge druk komen te staan; Isabelle had Clodines broer schuldig bevonden aan meervoudige moord. Maar dat was een ander verhaal. Ze probeerden het daar niet meer over te hebben. En Clodine was zo verstandig om het haar vriendin niet na te dragen.

‘Hoe bevalt je nieuwe appartement?’ vroeg ze.

‘Heel goed,’ antwoordde Isabelle. ‘Ik kan nog steeds niet geloven dat het mijn nieuwe thuis is, zo onder het dak, met de oude balken, de blauwe luiken... en een douche waar vaak alleen koud water uit komt en waarin ik geregeld mijn hoofd stoot.’

‘Echte Provençaalse charme,’ zei Clodine lachend. ‘Maar je hebt dus wel mooi een dakterras, daar ben ik gewoon jaloers op.’

‘Klopt, dat is geweldig. Ik ben er ook hartstikke blij mee. Het is mijn kleine stukje paradijs. Als ik op de balustrade ga staan, kan ik zelfs de zee zien.’

‘Ben je gek geworden?’

‘Dat weet je toch? Maar ik hou me goed vast aan de regenpijp.’

‘Hoe is het met Thierry?’

‘Thierry Blès, de burgemeester?’ vroeg Isabelle met een onschuldig gezicht.

‘Doe niet alsof ik achterlijk ben. Jullie zijn nog steeds samen, toch?’

‘We kunnen het goed met elkaar vinden.’

Clodine glimlachte fijntjes. ‘Volgens mij kunnen jullie het zelfs héél goed met elkaar vinden.’

‘De ene keer beter dan de andere,’ antwoordde Isabelle raadselachtig. ‘Kunnen we het ergens anders over hebben?’

‘Liever niet, maar vooruit, omdat je mijn vriendin bent: hoe staat het met je werk?’

Isabelle stak haar lege handen op en lachte. ‘Niet, het staat helemaal niet. In elk geval voorlopig niet. Maar ik heb het nu wel zwart-op-wit; het commissariaat blijft bestaan. Alleen moet ik zelf voor zaken zorgen waaraan ik kan werken.’

‘Hoezo dat?’

‘Ik ben zagezegd de bevoegde commissaris voor archieflijken. Die zijn al gemummificeerd en niemand wil ze nog hebben. Ik krijg ze cadeau, maar dan moet ik ze wel eerst vinden.’

‘Neem de tijd. Je bent nog steeds niet helemaal fit. Hoe is het met je been?’

‘Mijn been? Ik heb er twee.’

‘Je weet wat ik bedoel.’

Isabelle veegde verlegen een lok haar over het litteken op haar voorhoofd. ‘Beter, steeds beter. Af en toe vergeet ik wat me is overkomen.’

In de entreehal van het gemeentehuis bleef Isabelle voor de portretgalerij van voormalige burgemeesters staan. Daar hing ook haar vader, die er streng en buitengewoon waardig uitzag. In haar herinnering was hij liefdevoller en meer ontspannen. Maar hij was al een hele tijd dood, zo lang dat ze niet goed meer kon zeggen hoe hij echt was geweest. Het verleden werd vaak geromantiseerd. Maar één ding wist ze heel zeker: zo streng had hij háár nooit aangekeken. Zelfs niet toen ze bij de bluswatervijver was gaan spelen, terwijl hij duidelijk had gezegd dat het niet mocht, erin was gevallen en bijna was verdronken.

Ze blies haar vader een kus toe en liep naar haar kantoor, dat Thierry haar maanden geleden beschikbaar had gesteld om een moordzaak op te lossen. En nog het een en ander meer. Ze glimlachte toen ze het messingbord op de deur zag hangen: *Police Nationale*. En daaronder, op een stuk karton: *Commission spéciale*.

Dat messingbord had Apollinaire bij het commissariaat in Toulon meegepikt. *Sous-brigadier* Jacobert Apollinaire Eustache, haar assistent bij de vorige zaak. Een man die zo zijn eigenaardigheden had, bij voorkeur verschillend gekleurde sokken droeg, zo lang en mager was dat hij zich moest dubbelvouwen om achter het stuur van zijn 2CV te kunnen kruipen, ter ontspanning op zijn hoofd ging staan en daarbij zo scheef stond als de toren van Pisa, en die van cactussen hield. Die zonderlinge man, die van veel dingen in het leven geen flauw idee had maar tegelijk over een verbluffende kennis beschikte, had haar leven gered. Nu was hij terug in Toulon, onder de knoet van commandant Bastian, die